

Cơ chế quản lý hội trong Luật về Hội:

Những bất cập và khuyến nghị

BS Đỗ Thị Vân và nhóm chuyên gia

Trung tâm NGO-IC

Quyền lập hội là một trong các quyền cơ bản của công dân được ghi nhận ngay từ bản hiến pháp đầu tiên của nước ta (Hiến pháp 1946) và tiếp tục được ghi nhận trong các bản Hiến pháp sau này. Với sự phát triển nhanh chóng về quy mô, đa dạng về tính chất và nội dung hoạt động của các Hội, đòi hỏi phải có Luật về Hội đáp ứng với quyền lập Hội của người dân, đồng thời phát huy vai trò và đóng góp của các Hội trong phát triển đất nước do đó Luật về Hội đã được khởi xướng xây dựng từ năm 1992 và tại Nghị quyết số 49/2005/QH11 kỳ họp thứ 8, Quốc hội khoá XI ngày 19/11/2005 về chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2006. Bộ Nội vụ là cơ quan chủ trì xây dựng dự thảo Luật về Hội, dự thảo này được xây dựng trên nền của nghị định ND 88/2003/NĐ-CP ngày 30/7/2003 của Chính phủ về tổ chức, hoạt động và quản lý Hội nên có nhiều bất cập, hạn chế quyền tự do lập Hội của công dân.

Trong gần 2 năm từ 2005-2006, các tổ chức xã hội đã tổ chức nhiều hội thảo đóng góp cho Dự thảo này. Với trách nhiệm là tổ chức chính trị- xã hội tập hợp trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam, Liên hiệp các Hội khoa học và kỹ thuật Việt Nam (VUSTA) đã tổ chức nhiều hội thảo với sự đóng góp của các tổ chức thành viên và các tổ chức Hội có liên quan và đã tập hợp các ý kiến thành một dự thảo của VUSTA. Dự thảo này đã có phiên bản thứ 8 vào tháng 5/2006. Dự thảo được các Hội, các chuyên gia, các nhà làm luật đánh giá cao và đề nghị cơ quan soạn thảo cũng như các Ủy ban của Quốc hội coi đây là tài liệu tham khảo.

Thực hiện chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2015 của Quốc hội, Bộ Nội vụ lại một lần nữa được giao xây dựng Dự thảo Luật về Hội. Cũng giống như 10 năm trước, dự thảo Luật về Hội về cơ bản được xây dựng trên cơ sở Nghị định 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ về tổ chức, hoạt động và quản lý Hội. Vì dự thảo Luật về Hội được xây dựng trên nền của Nghị định 45 nên chưa đáp ứng được những yêu cầu của Hiến pháp 2013, cũng như nhu cầu thực hiện quyền lập Hội của công dân và việc tạo các không gian để thu hút sự tham gia và đóng góp của các Hội trong bối cảnh toàn cầu hoá và hội nhập. Dự thảo còn giữ nguyên những hạn chế, rào cản vốn có ở Nghị định 45. Thời gian qua các tổ chức hội, đặc biệt là VUSTA đã tổ chức nhiều hội thảo, tọa đàm và đã tập hợp những ý kiến đóng góp gửi cơ quan soạn thảo, Quốc hội và Chính phủ.

Có thể thấy bản Dự thảo Luật về Hội trình Quốc hội tại kỳ họp tháng 10/2015 đã có nhiều điểm được tiếp thu, chỉnh sửa và hoàn thiện hơn so với dự thảo trước đó. Nội dung dự thảo đã thể hiện rõ hơn về quyền lập hội của công dân theo Hiến pháp 2013.

I. Những điểm mới của dự thảo Luật về Hội

- 1. Bỏ được thủ tục công nhận ban vận động thành lập hội**
- 2. Trách nhiệm quản lý nhà nước về Hội đã bỏ được phân công nhận Ban vận động (tại Điều 31)**
- 3. Điều 34 áp dụng quy định của Luật về Hội đối với các đối tượng khác. Người có quốc tịch nước ngoài hoặc người không quốc tịch đang sống, làm việc hợp pháp tại Việt Nam được tham gia hội trong một số trường hợp cụ thể.**